

Miljökoll på bygget

Det byggs som aldrig förr i Nacka. Nya bostäder, arbetsplatser och skolor ska bilda stads kvarter. Vägar måste grävas upp och byggas om. Att byggena märks är ofrånkomligt. Men det går att begränsa störningarna, och det är viktigt att hantera de som uppstår så bra som möjligt.

Från ett kontor mitt i Sickla Köp- kvarter har *Anton Sundberg* (platschef,

till vänster på bilden) och *Hans Bjurström* (projektledare) perfekt utsikt över byggarbetsplatsen de basar för. Efter rivning av en byggnad pågår nu arbeten med grunden, och snart ska ett stort hus i sex våningar resas. Det ska bli känt som Curanten – Sicklas framtida centrum för hälsa och vård.

Det finns mycket att hålla reda på i ett bygge. För att undvika störningar och klagomål är det viktigt med egenkontroll. Och tre frågor som den byggansvarige behöver satsa på är: information, mer information och ännu mer information.

Närmaste grannar till bygget är kontor och butiker inom köp kvarteret. På andra sidan Värmdövägen ligger Alphyddans bostäder.

Satsar på information

Vad märks av det som pågår, och hur tacklar ni det?

-Pålning och sprängning är känsliga moment. Även rivning, markarbeten och stomresning kan störa och behöver hanteras specifikt, säger Hans.

Att göra avvägningar av det som stör ingår i arbetsplaneringen.

-Det kan vara så att om vi inte stör den ena så drabbas någon annan. Och vi kan behöva välja mellan att störa mycket under kort tid eller lite under längre tid.

Mer märkbara störningar under kort

Här byggs Curanten.

tid brukar vara att föredra, anser de.

-Bullret är mindre nu än det varit, och när vi får ett tätt hus på plats kan vi jobba inomhus utan att det hörs så mycket utåt. Men i stället kommer andra frågor, som transporter till och från området som ska samsas med alla andra

Allt fler förskolor giftfria

-En förälder ska veta att deras barn är säkra i våra förskolor. Golvmattor som kan avge skadliga kemikalier, gamla bildäck och uttjänt elektronik ska inte finnas där.

Det säger miljö- och hälsoskyddsinspektör *Carina Andréén*. Hon jobbar med miljöenhetens satsning om giftfria förskolor.

I en vända med inspektionsbesök har miljöenheten särskilt uppmärksammat prylar och material som är olämpliga på grund av att de till exempel kan läcka kemikalier. Personalen har också fått stöd genom en broschyr, en checklista med 27 punkter och fortbildning.

Satsningen är ett led i arbetet med Nackas lokala miljömål **Giftfria förskola**.

Enligt en enkät 2016 klarade förskolorna då 86 procent av punkterna i checklistan. Men bara drygt hälften svarade. Nu har resultaten av en ny enkät kommit. Andelen klarade punkter var nästan densamma (1 procent bättre), men mycket fler förskolor svarade. Det betyder att resultatet är mer pålitligt och kan ses som ett kvitto på att nästan alla engagerar sig i frågan. Elva förskolor klarade **alla** punkterna.

I stort sett alla har kunnat bocka av att de rensat bland kemiska produkter och pysselmateriäl. Områden där mer återstår är att undvika plast vid tillagning och servering och att se över utemiljöerna.

I sin tillsyn av olika slags lokaler prioriterar miljöenheten barnomsorgen. Ett självklart skäl till det är att små barn är

Gärna leksaker i trä. Foto: Ronny Fors.

särskilt känsliga. Miljöerna de vistas i kan ha effekter på deras hälsa senare i livet.

Under 2017 och 2018 har ventilation och städning varit tillsynens fokusområden. Vid kommande tillsynsbesök kommer man att uppmärksamma frågorna om en giftfri förskola. Kommunens mål är ambitiöst: att alla förskolor ska klara hela checklistan år 2020.

www.nacka.se/giftfria-forskolor

transporter och projekt i och kring Sickla Industriväg.

Den stora fastighetsägaren i Sickla, Atrium Ljungberg (ALAB), ansvarar för bygget. Att företaget samtidigt är hyresvärd för områdets affärer och kontor ger dem ett starkt eget intresse av att begränsa störningarna.

-Synpunkter från vår förvaltning kommer snabbt till oss, och de väger förstås tungt.

Förutom ansträngningarna att minska störningarna är information A och O.

-Vi går ut med veckobrev till våra hyresgäster och mejlar bostadsrättsföreningarna. För vissa hyresgäster i handelsområdet har vi tagit fram en speciell app.

En webbsida om pågående arbeten ger den mest aktuella informationen.

Företaget jobbar också med att samordna informationen om alla byggen i området.

-Folk ska kunna kontakta en person, som ser till att alla frågor hamnar rätt.

-Vi har även tydlig information på planket runt arbetsområdet, tillägger

Anton. Det ska få folk som passerar att förstå både vad som byggs och vilka arbeten som pågår.

Miljöcertifierat bygge

En grundregel när ett bygge pågår är att företaget på plats – förmodligen en byggherre eller entreprenör – har ansvaret för hur man påverkar miljön och ska ha rutiner för hur det sköts. Curantenbygget har nytta av det system för miljöcertifiering som ALAB använder i hela Sickla, BREEAM.

-Det går mycket ut på att vi ska kunna bevisa att vi jobbar på rätt sätt med frågorna, säger Hans. Systemet ger stöd om vilka utredningar och uppföljningar vi behöver göra. Exempel på miljöfrågor är dagvattenutredningar och översvämningrisker, hantering av förorenade massor, hur vi informerar grannar om störningar och hur vi sköter arbetsmiljön.

Manualer och checklistor är viktiga arbetsverktyg, och fristående revisorer kan komma på besök för granskning.

Där de ansvariga för ett bygge sköter

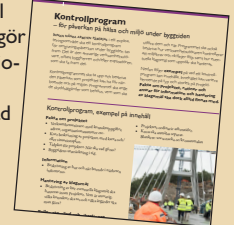
sig mindre bra kan följden bli att kommunens miljöenhet får ta emot klagomål om buller och andra olägenheter från grannar. Miljöenheten kontaktar då den ansvarige, som får hantera klagomålet och visa om man gjort tillräckligt för att förebygga och åtgärda störningar och att man har kunskap om sitt ansvar.

Om en fråga går den vägen tar det längre tid att hitta en lösning. Det kan också bli kostsamt för företaget, som förmodligen får betala för utredningen.

BAKGRUND

Att hålla kontakt med pågående byggen är en uppgift för kommunens miljö- och hälsoskydd. I första hand kontrollerar man att ansvariga i projekten känner till miljöreglerna. Ibland gör handläggarna inspektioner på byggsplatsen.

Ett informationsblad beskriver vad ett kontrollprogram om sådana frågor bör innehålla.

[/www.nacka.se/kontrollprogram-bygge/](http://www.nacka.se/kontrollprogram-bygge/)

Tre frågor till Nackas miljöchef

Sedan i september heter Nackas miljöchef Per Enarsson. Han leder en enhet med 30 medarbetare. De största arbetsområdena är miljöskydd, hälsoskydd, livsmedelskontroll och miljö i samhällsplaneringen.

Varför lämnade du ett chefsjobb i Stockholm för Nacka?

-Jag hade ett väldigt spännande jobb i Stockholm, med en variation av arbetsuppgifter med koppling till stadsutveckling. Efter ganska precis 20 år i huvudstadens tjänst kände jag att det var dags för nya och spännande utmaningar, med ännu mer bredd på arbetsuppgifterna och ett bredare ansvar.

Vilka är dina först intryck av Nacka?

-Jag ser en organisation som är både kompetent och genuint intresserad av sina uppgifter, att verka för Nackabor-

nas bästa. Arbetet sker i samverkan mellan enheter och ansvarsområden och det saknas mer eller mindre "stuprör" i organisationen. Det bådär gott för miljöarbetet framöver.

Nämner något som enheten ska prioritera under 2019!

-Nacka står ju inför en historisk utveckling och delvis en stadsomvandling. Det kommer att kräva insatser från alla kommunala verksamheter, även miljöenheten. Det viktiga är att hjälpa till så att alla de bostäder som behövs kan komma till. Men inte till vilket pris som helst. Det ska vara hållbart också. Hållbart och med minsta möjliga påverkan på miljö och klimat. Här har miljöenheten en viktig roll att fylla.

Miljöbalks-ABC

I miljöbalken finns ett antal regler om den hänsyn vi ska ta till miljön. De gäller för **alla** – företag, fastighetsägare och andra.

• Krav på kunskaper

Man är skyldig att ska skaffa sig den kunskap som behövs för att skydda människors hälsa och miljön från sådant som kan vara skadligt.

• Försiktighet

Man ska göra vad som behövs för att förebygga, hindra och motverka att verksamheten påverkar människors hälsa eller miljön negativt.

• Val av produkt

När det finns alternativ ska man byta ut kemikalier mot sådana som är mindre skadliga.

• Hushållning och kretslopp

Man ska hushålla med råvaror och energi. När det är möjligt ska material återanvändas och återvinnas.

Idéer eller synpunkter?

Välkommen att kontakta jan.johansson@nacka.se om du har idéer om frågor för nyhetsbrevet eller andra synpunkter!